

- визначення натуральних розмірів об'єктів, а також відстаней між об'єктами, зображених на фото чи відеозаписах;

- встановлення факту внесення змін (редагування, монтаж тощо) в фотозображення;

- встановлення метаданих цифрових фотозображень (дата створення файлу, пристрій на якому був зроблений знімок, встановлення даних з геолокації тощо).

Загалом перелік завдань що вирішує судово-фототехнічна експертиза не є вичерпним, бо зміст питань обумовлюються перш за все фактичними даними, що містяться на фотознімках чи відеозаписах, та які треба встановити у конкретній справі.

Список використаних джерел:

1. «Розробка методики досліджень цифрових зображень та засобів їх виготовлення» / Є.В. Тимко та інш. - К., 2013.
2. Судебная фототехническая экспертиза / Д.Я. Мирский и др. - М., 1982.

Козак Дмитро Вікторович,
провідний фахівець факультету
підготовки фахівців для підрозділів
превентивної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ДОПИТУ ПРИ РОЗСЛІДУВАННІ ЗЛОЧИНІВ ПРОТИ ГРОМАДСЬКОГО ПОРЯДКУ

Розслідування будь-якого кримінального правопорушення потребує від працівників правоохоронних органів максимально швидкого реагування та проведення відповідних процесуальних дій. Важливе місце серед них займає допит як найбільш розповсюджена слідча (розшукова) дія. При розслідуванні злочинів проти громадського порядку зазначена дія також не втрачає своєї значимості, а навпаки – є просто необхідною для встановлення окремих фактів вчинення суспільно-небезпечних діянь.

Важливим аспектом проведення будь-яких допитів є застосування відповідних тактичних прийомів. Одним з них на початку проведення допиту є попередження про певну відповідальність допитуваної особи. В ч. 3 ст. 224 нового КПК України зазначається, що «...у разі допиту свідка – він попереджається про кримінальну відповідальність за відмову дати показання і за дачу завідомо неправдивих показань»[1]. В той же час відповідно до ч. 3 ст. 226 нового КПК України «...особам, які не досягли шістнадцятирічного віку, роз'яснюється обов'язок про необхідність давати

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЕКСПЕРТНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ

правдиві показання, не попереджуючи про кримінальну відповідальність за відмову від давання показань і за завідомо неправдиві показання»[1]. Про озвучення цього аспекту під час допиту не слід забувати не тільки через їх процесуальну обов'язковість, але в зв'язку з їх можливим впливом на показання особи. Особливо це має значення при розслідуванні злочинів проти громадського порядку, що вчинені щодо неповнолітніх осіб. Адже зазвичай їх показання можуть бути досить суперечливими та нагромадженими. Тому для усунення можливих неправдивих показань бажано їх одразу попередити про передбачену відповідальність.

Основним тактичним прийомом, що повинен застосовуватися при допиті в справах про хуліганство, є встановлення психологічного контакту. Психологічний контакт, на що акцентує увагу М.І. Порубова, це система взаємодії між особами під час спілкування, що заснована на довірі, за якої вони сприймають інформацію, яка виходить від кожного. Тому психологічний контакт повинен тривати протягом усього допиту [4, с. 21-23].

При розслідуванні хуліганства, не всі свідки, потерпілі розуміють важливість тих чи інших обставин для розслідування.

Так, 4 березня 2011 року близько 15.30 гр. К. в пмт Солоне Дніпропетровської області на подвір'ї одного з приватних будинків, вчинив хуліганські дії стосовно гр. Б. шляхом нанесення тілесних ушкоджень, нацькування собаки та інших дій. Гр. В., який був свідком в даному діянні, під час проведення допиту не вказував, що підозрюваний голосно нецензурно висловлювався, чим перешкодив нормальному відпочинку матері з малою дитиною на сусідньому подвір'ї. Також він не згадав про те, що підозрюваний був у нетверезому стані, що здалося йому звичною обставиною, яка не потребує уточнення [3]. Саме тому постановка запитань особам після вільної розповіді є просто необхідною.

Серед тактичних прийомів, що в обов'язковому порядку повинні застосовуватись при проведенні допиту в справах про хуліганство слід виділити створення уявлення про інформованість слідчого та приховування межі інформованості слідчого. Створення уявлення про інформованість слідчого, як зазначає К.О. Чаплинський, залишається основним тактичним прийомом за наявності доказів, які мають істотні прогалини у момент допиту [5, с. 130-131]. В справах про хуліганство даний тактичний прийом може бути застосований при наявності групи осіб, що вчинила суспільно-небезпечне діяння.

Іншим тактичним прийомом, що може застосовуватись при допиті підозрюваних у вчиненні хуліганських дій, є приховування межі інформованості слідчого. Приховуючи інформованість, на що доречно наголошує К.О. Чаплинський, слідчий створює інформаційний вакуум, під час якого аналізує наявні відомості, які заперечуються хуліганями і змушує

їх взяти ініціативу на себе [5, с. 130-131]. Даний тактичний прийом дає можливість слідчому дійти висновку про лінію поведінки, яку обрав злочинець. В випадку вчинення хуліганства групою осіб умисне замовчування фактів породжує у допитуваних нерозуміння, особливо коли вони очікують повідомлення будь-яких даних, щоб орієнтуватися у своїй подальшій поведінці. Під час проведення спілкування більшість слідчих вказали, що застосовують такий прийом у практичній діяльності і вважають його найефективнішим на відміну від інших.

Підводячи підсумок по вищезазначеному, потрібно вказати, що допит є однією з найбільш інформаційноємних слідчих (розшукових) дій при розслідуванні хуліганства. Серед тактичних прийомів, що використовуються при проведенні допиту слід виділити встановлення психологічного контакту, попередження про певну відповідальність допитуваної особи, створення уявлення про інформованість слідчого, приховування межі інформованості слідчого.

Список використаних джерел:

1. Кримінально-процесуальний кодекс України від 13.04.2012 року
2. Волобуєв А.Ф. Проблеми методики розслідування розкрадань майна в сфері підприємництва / Електронний ресурс. Режим доступу: http://www.pravo.vuzlib.net/book_z1295_page_20.html
3. Кримінальна справа № 1-91/11 – Архів Солонянського районного суду Дніпропетровської області, 2011 рік.
4. Олійник О. Допит свідка і потерпілого // Віче: громадсько-політичне і теоретичне видання. – 2009. – №21. – С. 30-33.
5. Чаплинський К.О. Тактика проведення окремих слідчих дій: Монографія. – Д.: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2006. – 306 с.

Комиза Геннадій Олександрович,
завідувач відділу дактилоскопічних
досліджень лабораторії
криміналістичних видів досліджень
Дніпропетровського НДЕКЦ
МВС України

ЩОДО СУЧАСНОГО ДАКТИЛОСКОПІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

На сьогоднішній день в умовах соціально – економічної і політичної кризи, яку переживає Україна, неухильно збільшується кількість вчинених злочинів, серед яких питома вага припадає на тяжкі, такі як вбивства, звалтування, грабежі та розбійні напади, збільшилась кількість злочинів, вчинених з використанням вогнепальної зброї і вибухових речовин. Важливою умовою ефективного їх розслідування є використання спеціальних знань у різних формах, в тому числі шляхом впровадження